

Війна Росії проти України

Відколи Росія розпочала незаконне повномасштабне вторгнення в Україну в лютому 2022 року, ЄС підтримує Київ, засуджуючи російську агресію, запроваджуючи санкції проти винних та надаючи фінансову і матеріальну підтримку.

У цьому подкасті ми розглянемо ситуацію детальніше.

За даними Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні, наприкінці 2023 року, майже через два роки після вторгнення Росії в Україну, понад 10000 українців було вбито і майже 20000 отримали поранення.

Війна також призвела до гуманітарної кризи, оскільки тисячі українців стали внутрішньо переміщеними особами або втекли за кордон. Агентство ООН у справах біженців очікує, що 2024 року ситуація стане ще більш напруженою, особливо у східній та південній частинах країни, де обстріли та атаки на інфраструктуру стали частиною повсякденного життя.

Найближчими місяцями понад 14,5 мільйонів людей в Україні потребуватимуть різних видів гуманітарної допомоги. Очікується, що кількість біженців, які шукають захисту в усій Європі, залишатиметься стабільною — орієнтовно 6 млн. осіб. Водночас певна кількість продовжуватиме переїжджати до країн, що приймають, а інші повертатимуться в Україну.

Війна також спричиняє руйнівні наслідки для української економіки. Лише 2022 року валовий внутрішній продукт України впав на третину, водночас різко зросло безробіття. У спільному документі, опублікованому в березні 2023 року, який охоплює річний період від початку вторгнення, уряд України, Група Світового банку, Європейська комісія та Організація Об'єднаних Націй оцінили поточну вартість реконструкції та відновлення в Україні у понад 380 мільярдів євро. Це лише оцінки і спроба проілюструвати масштаби збитків, спричинених війною.

Крім людських втрат і збитків для економіки, конфлікт також має довгостроковий вплив на довкілля. За даними Міністерства екології та природних ресурсів України, від початку війни до середини липня 2023 року вторгнення Росії завдало шкоди на суму приблизно 53 млрд євро.

У програмі ООН з довкілля підкреслюється, що Україна стикається з численними проблемами, пов'язаними з хімічними речовинами, боєприпасами та військовою технікою, наявністю низки забруднюючих речовин і шкодою, завданою міським і природним територіям. Війна також поставила під загрозу сільськогосподарське виробництво в Україні, яке є життєво важливим для економіки країни та глобальної продовольчої безпеки.

Відносини між ЄС і Росією були напружені з 2014 року через незаконну анексію Криму Росією, підтримку сепаратистських груп на сході України, кампанії з дезінформації та порушення прав людини в Росії. Відтоді як Росія почала повномасштабне вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року, ЄС підтримує Україну. Відтоді 11 пакетів безпрецедентно жорстких санкцій, ухвалених у

швидкій послідовності, стали комплексом заходів, націлених на ключові сектори російської економіки та політичні еліти. Санкції також були ухвалені проти Білорусі та Ірану у відповідь на їхню участь у війні.

Реальний вплив санкцій на російську економіку широко досліджують і обговорюють. Незважаючи на виклики, аналітики вважають, що санкції вже досягли трьох важливих цілей: вони надіслали Кремлю потужний сигнал про єдність Заходу, вони назавжди погіршили військовий потенціал Росії, а також душать її економіку та енергетичний сектор, що матиме довгострокові наслідки. Однак більшість експертів попереджають, що вплив санкцій не є достатньо серйозним, щоб обмежити здатність Росії вести війну проти України, наголошуючи на необхідності впровадження додаткових заходів для посилення санкцій.

Підтримка ЄС не закінчується санкціями проти Росії. ЄС також надає економічну допомогу Києву. Загалом, з початку війни до кінця 2023 року підтримка ЄС Україні та українцям сягнула майже 85 млрд євро. Допомога охоплює фінансову, гуманітарну, надзвичайну бюджетну та військову підтримку з боку ЄС, держав-членів та європейських фінансових установ, а також ресурси, виділені для допомоги державам-членам забезпечити потреби українців, які втікають від війни.

1 лютого 2024 року учасники переговорів з Європарламентом та Радою ЄС досягли угоди про Механізм підтримки України — винятковий пакет допомоги розміром 50 млрд євро. Через Механізм будуть підтримуватися зусилля України з відновлення та модернізації до 2027 року. В Угоді також передбачена можливість притягнення Росії до повної відповідальності та сплати величезних збитків, завданих конфліктом.

Відразу після позачергового засідання Європейської ради Голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн заявила:

SOUNDBITE Von Der Leyen – ENGLISH ORIGINAL LANGUAGE

«Європейська рада знову підтвердила непохитну прихильність Європи підтримувати Україну. Ми всі знаємо, що Україна бореться за нас. Тож ми підтримаємо українців необхідним фінансуванням і забезпечимо їм ту потрібну прогнозованість, на яку вони заслуговують. Ці 50 мільярдів євро підтримки на наступні чотири роки також посилять дуже сильний сигнал Путіну.»

Під час першої пленарної сесії у лютому 2024 року Голова Європейської ради Шарль Мішель підкреслив, що 27 держав-членів одностайно ухвалили рішення в рамках бюджету ЄС.

«З моменту незаконної анексії Росією Криму і Севастополя в 2014 році Європейський парламент активно виступає за жорсткі санкції. Європарламент засудив агресію Росії проти України і наполягав на ширших і ефективніших санкцій, а також конфіскації російських активів, заморожених ЄС для оплати відбудови України.»

У квітні 2022 року Голова Європарламенту Роберта Меццола продемонструвала підтримку України з боку ЄС, ставши першим високопосадовцем ЄС, який

відвідав Київ з початку вторгнення Росії. У Страсбурзі, через два роки від початку війни, вона заявила:

SOUNDBITE Metsola – ENGLISH ORIGINAL LANGUAGE

«Через кілька тижнів від початку вторгнення я виступила з промовою від імені депутатів Європейського парламенту у Києві перед Верховною Радою і поряд із Президентом Зеленським. Я дала обіцянку від імені всіх нас, що ми будемо разом з Україною та її народом стільки, скільки потрібно. Протягом останніх двох років Європа дотримувалася цієї обіцянки. І ми й надалі будемо дотримуватися цієї обіцянки. Наша політична, економічна, військова, фінансова, гуманітарна й дипломатична підтримка залишається непохитною.»

Європарламент також підтримує зусилля України, спрямовані на те, щоб стати країною-кандидатом на вступ до ЄС. Депутати Європарламенту закликали держави-члени розпочати переговори про вступ, що вони, нарешті, зробили в грудні 2023 року.

Цей процес займе певний час, оскільки, окрім адаптації законів і правил ЄС до національного законодавства, потрібні суспільні зміни в країні. На це потрібен час, але шлях до вступу відкритий.

Ви можете прослухати більше подкастів на веб-радіо Європейського парламенту [Europarl Radio](#).